

Les dretes amenacen...

S'ha d'acabar amb tanta farsa

L'ofensiva de les dretes contra la República pren ja una forma descarada. Els cavernícoles han llançat la careta hipòcrita d'una sotmissió lleial al nou règim, per a manifestar-se enemics declarats d'aquest. No s'amaguen ja de dir-se adversaris irreductibles de la República espanyola i de manifestar la seva enyorança pel règim borbònic, de tan vergonyosa recordança. Cal només llegir la premsa dretista. "El Debate", "El Siglo Futuro", "A B C", "La Veu", "El Matí", "Diario de Barcelona", entre altres, prediquen a diari l'odi al règim, no amagant-se de declarar al mateix una hostilitat implacable, que fa preveure abundosos perills per a la tranquil·litat pública, si a temps, els que deuen, no posen fre a tanta gosadia.

Mai un nucli d'oposició havia gaudit, a la nostra ciutat, de tanta llibertat per a fer campanya contra el fonament de l'Estat. Una tolerància sospitosa per part de l'autoritat governativa, ha permès que el ridícul Gil Robles — anticatalà furibund — parlés des de la trona d'un temple contra la República, per a satisficció i embadaliment de les beates que l'escoltaven. Quan el poble, indignat davant de tanta provocació volgué fer sentir la seva protesta, els guardies d'assalt, enviats allí pel governador, varen carregar contra els republicans. Exactament el mateix que va passar el dia de la Puríssima, quan la vergonyosa manifestació monàrquica. Els únics envestits pels guardies i els únics detinguts varen ésser els bons republicans que, indignats, protestaven. Als portadors de la bandera monàrquica no els va passar res...

Arà amb motiu de l'estrena d'una obra que no els fa gràcia, els diaris cavernícoles anuncien actituds tristes i manifestacions sorolloses. Veurem l'actitud que el nostre governador prendrà davant d'aquestes amenaces. Si es compleixen els auguris de les dretes, si els pertorbadors surten amb la seva si la representació de l'obra que no els satisfà i es veu interrompuda, malgrat els advertiments, les dretes podran apuntar-se un èxit. I si la indignació popular davant de tanta gosadia, dona lloc a que els pertorbadors rebuin el càstig que mereixi, la responsabilitat dels fets cairà damunt dels que no permetin que les dretes, plenes de verí, segueixin actuant com si no haguessin canviat res en la vida del país.

Cal parar-hi esment en les amenaces cavernícoles. La pau ciutadana i el prestigi de la República ho exigeixen. I cal llegir aquest paràgraf del "Brusi" d'avui per a fer-se càrrec del to amb que parlen els dretistes: "Com sempre que se sorprenden indicis de efervescència, nosotros mantenemos nuestro criterio de que mejor es quitar de en medio la causa que versa en la necesidad de reprimir los efectos. Ahora, el Sr. Gobernador decidirá."

Libertat per ells. Llibertat per a convertir el temple en un club. Llibertat per a exhibir emblemes de la monarquia. Però res de llibertat quan es tracta de representar una obra que no els plau...

S'ha d'acabar amb tanta farsa...

cada dia...

Butlletí del temps

Ahír una posta de color de sofre i de color d'aram. Una posta completament escenogràfica.

Avui, un matí rífol, gris de plom. Un matí que menaçava pluja.

Després, però, un cel net, com pintat de nou. Només hi mancava el rètol:

PINTAT DE NOU

Del Liceu

Aquests són dos propietaris dels reconstruïts. Amics de tot el que fa pudor de diner i de monarquisme. Tenen butaca al Liceu.

Però ells, per a venjar-se de la República, no hi van. Hi envien les serentes.

Que deuen estar molt agraïdes de la República. I deuen pensar que els llurs amos són simples.

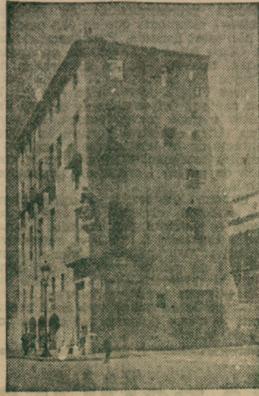
I no deuen equivocar-se.

Més Liceu

Els amos dels restaurants de nit es queixen que les nits de Liceu, els senyors, en sortir, se'n van a casa sense passar pel Ritx, per la Maison, per Excelso.

Es que no són tan senyors com els altres els senyors de la República? No: és que amb la monarquia hi havien més negocis bruts.

I, per tant, més diners.

ABANS

ARA

La Casa Gremial de l'Art Major de la Seda, que va ésser respectada en seu emplaçament, en ésser traçada la Via Laietana, per constituir un bell model de l'arquitectura catalana, ha estat restaurada pel dit Gremi, respectant les seves fonamentals característiques. Uns artistes esgrafats donen a la vella casa restaurada un segell d'època que respon totalment a l'objecte designat.

focs de bengala

La pedra filosofal

Per fi, sembla hom ha trobat el camí d'anar a la consecució del somni dels alquimistes. Aquell somni tingut per químera, que va empobrir Waldemar Daae i les seves filles, segons el vent ens conta a la boca d'Hans Christian Andersen.

En realitat, si l'univers consta d'una substància fonamental única, i la diversitat de productes naturals obceix sempre a determinada combinació de molècules susceptibles de desintegrar-se i adoptar noves agrupacions, bé pot existir un procediment per aconseguir que la transmutació dels metalls s'operi a voluntat. Només manca allò que ha determinat la conversió de les atopies en sistemes i dels empirismes en postulats. A saber: prendre's-ho seriosament. Tots sabem el "La Química actual deu a la primera alquímia i el que l'Astronomia ha copiat d'útil en aquelles pintoresques taules astrofísiques, que antany riuve els imbèdics. Es millor riuve menys, estudiar més i destriar la palla del gra. Sns les estrafofòries i sovint grotesques elucubracions intuïtives, gairebé cap ciència no hauria sortit de l'estat de nebulosa.

Però això no ho poden comprendre els positivistes, els equilibrats, els que tothora afirmen que toquen de peus a terra, però no diuen amb quants peus. Així veiem que un home de ciència, no pas un zerraire vulgar, el professor polonès Dimikowski, ha estat empresonat i sotmès a procediment per gent que, incapaç de comprendre'l ni tenir en compte la seva solvència intel·lectual, han cregut que se les havien amb un virtuos del timo de les misses.

Nosaltres no coneixem Mr. Dimikowski. Li tenim fins una certa rancúnia per la feina que ens dona escriure el seu nom. Però, la veritat sigui dita, no podem estar-nos de declarar que ens agrada molt que els experiments que projecta fer a la Sorbona assolissin la més alta categoria científica. No ens arribarà, ni ho desitgem, un pols de l'or que ell fabricarà, però el fet que un saví autèntic, calgut en les urpes d'una companyia voraga, aconseguís alliberar-se'n i donar estat oficial a allò que es proposa, a profit de la humanitat i no d'una empresa, ens faria més contents que si haguessim guanyat Anglaterra per un "score" més elevat que a Irlanda.

Tenim confiança de que així serà, i per tal d'estimular-nos, el cèlebre advocat Pimentia hi tirarà tot el pebre del seu cognom.

J. M. FRANCES

No saben viure sense governar (?)

Cal destriar dels nombrosos paranyes que les dretes i les semi-dretes paren als de les esquerres, un dels fils de la conspiració dretista més subtil, més fàcil de passar desapercebut. Ens referim al fet de que les dretes, com qui no hi toca, un dia i un altre diuen que el Parlament actual no reflecteix exactament la voluntat popular i van "ent campanya perquè sigui disolta l'actual Cambra i siguin convocades noves eleccions.

Amò la innocent idea de que els que votarem uns homes encara no fa mig any — que ja havíem votat perquè ens traiguessin del damunt aquella nosa del Borbó — ens hem sentit defraudats i fem marca enllera demanant a grans crits el retorn al Parlament dels homes austers, plens de sentit comú de l'antic règim, estan portant una campanya perquè hi calguin els que no són gaire res políticament i facin un estat d'opinió entre tots plegats per tal d'arreglar ben aviat — cada dia que passa s'augmenta el disbarat — el Govern que no els havíem d'haver deixat donar a ningú més sinó a ells que representen el seny i l'austeritat.

Es veu ben bé que ells, sense poder fer del país tot el que els vin-

gui en gana, no saben viure i pensen que ha estat una broma del país la de decantar-se el cos electoral per als veritables republicans, els veritables esquerrans. I, com que es tracta d'una broma al cap i a la fi, reclamen ara que s'apartin els veritables esquerrans, els veritables republicans, per a continuar ells, els solets, la tasca feixuga de carregar amb la responsabilitat de govern, ells tan responsables!, ells que poden respondre amb els diners que tenen; perquè, anem a pams, a un insolvent no se li pot oferir la hisenda pública. Pot fer moros perquè no té diners per a viure, i com que entremig de tants milions no ve d'un!... En canvi, ells, essent rics com són que se'ls en dona dels diners públics si ja en tenen prou; la moralitat, decididament, és dretista, i cal votar a les dretes i a les semi-dretes i foragitar del Parlament a les esquerres per insolvents.

Però nosaltres, tan insolvents, no hem portat a la ruïna el país com ho han fet, gràcies al notable esforç de les dretes per ensorrar-lo definitivament; nosaltres, sense ni un cent, no ens ha calgut una Dictadura per amagar les nostres concupiscències, les nostres blanques envors tot el que representa tergi-

versar el sentit autèntic de la vida política del país; nosaltres...

No acabaria. I cal acabar, ja us en fareu càrrec. Cal acabar dient a les dretes que allò que elles tant volien — el fer noves eleccions per veure si poden arregar quèlcom, que veu difícil — no ens fa gens de por, ni ara ni d'ací mig any, perquè els que no creiem en cap de les plataformes en les quals es basen les dretes per tal d'arregar-nos, no ens faran canviar de criteri tan fàcilment com elles en canvien quan es tracta d'interessos bastards, i que si a les esquerres els fallen uns quants vots, que no es facin il·lusions, no els arregaràn.

Els qui votaven el dia 12 d'abril a les esquerres en saben el programa, amb el laïcisme, el divorci i tot allò que els cou a les dretes, i el ratificaven plenament el dia 23 de juny amb un nombre de vots sense precedents.

Els qui votaven les esquerres o ignoraven les claudicacions ostentoses de les dretes i, naturalment, no tornarien a votar aquestes dretes per més de verges arrepedides que fessin.

A qui votarien les esquerres si es decebessin seria a les extremes esquerres i l'estos. JACINT MATA

El nostre gran Teatre del Liceu

Això del nostre, de tant dir-ho, ho havíem mig cregut. Ara, però, ens hem donat compte que el Gran Teatre del Liceu, era d'uns senyors monàrquics, reaccionaris i d'allò que se'n diu particularment patums.

I en quant a "Gran Teatre", també és un dir. En aquest pas, haurem de dir Gran Teatre de Lloret de Mar i de Masramanyol!

En tots els espectacles on hi haurà una gran cabuda, podrem, d'ara endavant, donar-los-hi aquest "tot pompós de Gran Teatre".

Nosaltres varem fer tot el possible perquè el Liceu s'obrís. Músics i choristes — obrers del teatre — varen contentar-se del mínim de representacions contractades. Per un any, pel primer Nadal Republicà, enlloc de gall, menjarien escudella i carn d'olla, mentre els sabotejadors del Liceu, calents i farts, podrien fer una digestió completa dient mal de la República i dels trinxeraires que varen implantar-la.

Fins el públic ha respost. El bon públic de Barcelona que va per tot arreu quan el criden. Aquella gent que de tant en tant es veu al Liceu, amb gorra i brusa de carreter, no en feu cas; són monàrquics vestits de pobre o bé són pobres de debò, que cobren per a fer de monàrquic. Es cansaran aviat, però, els primers de fer de carreter i els segons de fer de monàrquic.

I ara pregunto jo. ¿Qui els deixa entrar aquella gent habillada d'aquesta manera tan poc democràtica i tan poc protocolària? Perquè la Democràcia, senyors del Liceu, també té un estil, unes maneres correctes i fins un protocol. El Teatre del Liceu ha obert les portes, gràcies a la intervenció d'uns homes de bona voluntat, i tothom ho ha celebrat.

Per obligar-se als proletaris a pagar la subvenció i tothom va entrar d'acord amb aquella mesura de protecció al "nostre Gran Teatre".

Va sortir un cartell d'obres i d'artistes, dit nacional, i el públic va criticar-lo, però va respectar-lo perquè hi havien alguns noms il·lustres, encara que n'hi mancaven molts més dels que hi figuraven. El públic de Barcelona, volent correspondre a un sentiment de patriotisme, per a substituir aquell altre patriotisme condicional dels monàrquics, va al Teatre del Liceu. Hi ha dies que solament queden buides les localitats dels senyors Alella, Vivers, Milàs, Cambó i altres propietaris d'això que en diem — oh sarcasme! — el nostre Gran Teatre.

¿Per què no es tracta a aquesta gent com són tractats els obrers a una fàbrica? Mancar tres dies seguits al teatre, representa que aquella localitat és disponible. El Teatre del Liceu, gaudeix de privilegis importants, molt importants, per la part del Govern de la República. Aquests privilegis són concedits a

Reunió dels ministres en Consell

S'ha parlat d'assumptes de tràmit

Madrid, 18. — A les onze menys deu minuts quedaren reunits els ministres en Consell.

El ministre d'Obres Públiques fou preguntat sobre si portava algun assumpte del seu departament i contestà:

— Però si no coneix ni la casa!

Don Marcellí Domingo digué que el Consell seria un canvi d'impressions després de la formació del govern i que es dedicaria a preparar la tasca per a la repetició de les tasques parlamentàries.

— Potser — va afegir — es tractarà d'algun afer de tràmit sense importància.

A dos quarts de dues abandonà la reunió el ministre d'Estat i a preguntes dels periodistes hi dit que el Consell continuava i que ell anava a un àpat amb que els funcionaris del Ministeri d'Estat obsequiaven al senyor Lerroux al qual acte s'associava amb molt gust i molt cordialment.

— S'ha ocupat el Consell del nomenament d'altres càrrecs del seu departament?

— No, d'això no ens hem ocupat.

A les dues de la tarda va sortir el Ministre d'Instrucció.

Va dir que el Consell havia estat avaluat, dedicant-se especialment a l'estudi dels pressupostos.

— S'ha tractat d'altres càrrecs del seu departament?

— No, perquè tots continuen en els seus llocs.

— Del seu antic departament?

— Alguna cosa hi ha però els ho dirà el titular de la cartera.

El senyor Carner, que sortí poc després, digué:

— Soc mut. El silenci és or.

El senyor Azaña desmentí la notícia publicada per un periòdic atribuïnt-li que l'alt personal del seu departament dimitiria els càrrecs però que encara no ho havia fet.

— La realitat és — diu el ministre — que immediatament després de prendre possessió de la cartera, em presentà la dimissió del seu càrrec el sots-secretari don Justí Azcarate, i el director dels registres, que es troba malalt, me l'annuncià.

La primera vacant ha estat provista amb don Leopold Alas, diputat i rector de la Universitat d'Oviedo i el seon no es provera fins que estigué restablert el senyor Carriguer.

La senyora Kent continuarà al davant de la Direcció de Presons.

Al ministre d'Obres públiques se li preguntà si s'havien acordat els nomenaments d'alt personal, contestant negativament.

— Qui anirà a sots-secretaria?

— La sots-secretaria no té consignació en el pressupost, ja que portava unitatades les direccions de mines i mines. Per tant res s'ha resolt.

Al senyor Largo Caballero se li preguntà si havia tingut importància el Consell, limitant-se a dir:

A un Govern, nous procediments. Som nous i nous.

DIPLOMÀTIQUES

Naotake Sato substituirà a Yoshizawa a l'ambaixada del Japó a París

París, 18. — El dil·luant, amb el Transiberiana, sortirà cap el seu país M. Yoshizawa, fins ara ambaixador del Japó a París.

M. Yoshizawa ha dit que sols per disciplina política acceptava la cartera de Negocis Estrangers que li ha reservat el seu sogre Itakura, nou president del Consell japonès.

NAOTAKE SATO

El probable successor de M. Yoshizawa a l'ambaixada de París, Naotake Sato, actualment ambaixador a Bèlgica, ha sortit de Tokio cap a Ginebra, on serà el cap de la delegació japonesa a la Conferència del Desarmament.

UN TRESOR EN EL JORDÀ

500 milions sota les aigües del riu

Ankara, 18. — L'"Akcham" publica una informació segons la qual el govern de Palestina ha autoritzat a una societat els fundadors de la qual són turcs en la seva majoria, per a que desvini el curs del riu Jordà, a fi de retrobar el tresor que l'exèrcit turc hi va llençar en nombre de 1918, quan la retirada davant les tropes britàniques del mariscal Allenby.

L'Estat major turc, veient-se compromès, llençà al riu tot el seu tresor, consistint en nombrosos lingots d'or desfilats i l'intendència i als caps de les tribus.

Hom creu que el valor d'aquest tresor és d'uns 500 milions de francs.

LA DEVAL·LADA D'UNA "PERSONALITAT"

Jack Diamond — ex gangster — està a la misèria i té molts enemics

Nova York, 18. El famós "gangster" Jack Diamond va comparèixer de nou davant el Tribunal acusat d'haver participat en la desaparició del conductor d'un camió. Ha estat absolt per manca de proves.

Jack Diamond, que en altre temps havia posseït una gran fortuna i que era considerat com un dels més perillosos caps de les bandes de malfactors de Nova York, es troba avui en la més gran misèria i segons la policia, viu allunyat de tots els antics elements que comanava. A més, entre els seus vells rivals té molts enemics que han jurat exterminar-lo, motiu pel qual la policia es veu obligada a exercir una vigilància activa per a salvaguardar la vida de l'ex-gangster. — Fabra.

EL SENYOR MACIÀ A BARCELONA

Interessants declaracions als periodistes — Programa del viatge del cap del govern senyor Azaña

Avui en el tren que arriba de Madrid a les 9'27 del matí, ha arribat a Barcelona l'Il·lustre President de Catalunya, Francesc Macià. Anaven en el mateix tren, els senyors Ventura Casasol, Aguado, Dencàs, Riera i Puntí, Terradellas i el cap de Mossos d'Esquadra senyor Pérez Farràs.

Esperaven l'arribada dels parlamentaris catalans, els senyors Comes, Casanoves, Batet, Escofet, Oller, Ventalló, Casanoves, Alavedra, Otero, diversos funcionaris de l'Ajuntament i de la Generalitat i nombrosos amics dels que havien d'arribar.

El mateix el públic que les autoritats presents a l'estació eren poc nombrosos a causa d'haver anunciat el senyor Macià que el seu viatge no tindria lloc fins demà.

DECLARACIONS DEL PRESIDENT

El senyor Macià ha rebut al migdia els periodistes, els quals han conversat una llarga estona amb ell.

Ha dit el senyor Macià en començar la seva conversa amb els periodistes, que les seves impressions recollides durant la seva estada a Madrid, no poden ésser més optimistes en el que fa referència a l'Estatut de Catalunya.

No he trobat cap dificultat — ha dit — ni cap nœcel en cap dels governants que he parlat durant la meua estada a Madrid.

Li preguntà un periodista quan es portaria a cap la discussió de l'Estatut, i li ha respost el senyor Macià que de moment era difícil precisar la data exacta, però que amb totes seguretats seria abans de transcórrer els tres mesos que ha afirmat necessitar el senyor Carner per tal de portar a cap la formació dels pressupostos del actual Govern.

Ha dit també el President de la Generalitat que serà nomenada una Comissió que dictaminarà en el referent a Finances que té relació amb l'Estatut de Catalunya.

Com que els periodistes havien vist entrar el senyor Anguera de Sojo a la Generalitat, han preguntat al senyor Macià a què obeïa la visita del governador.

Diversos senadors americans es pronuncien ardentment contra la reducció dels deutes de guerra

I sembla que tenen la simpatia de part de la Cambra

Washington, 18. — El senador americà David Reed, de Pensilvània, habitualment incondicional de la política Hoover, ha pronunciat a la Cambra un solenne discurs contra tota mena de reducció dels deutes de guerra.

M. Smoot, president de la Comissió de Finances, havia pronunciat uns paraules recomanant una actitud conciliadora davant dels Governos deutors.

M. David Reed, s'aixecà i declarà en sintèsi:

— Hom estat generosos vers els vells aliats. Nosaltres hem passat l'esponja del somnis que ens havíem avançat durant la guerra, a propòsit dels interessos. Nosaltres hem fet més del possible per l'anul·lació d'aquests deutes.

Està dins els propis mitjans de les nacions europees, el pagar el que ens deuen. Jo admeto que la Gran Bretanya hagi estat la més mal tractada. El seu deute, però, no és un rœssec insuperable. Ella percepceix dels seus deutors, les quantitats que ens satisfà a nosaltres.

Per altra banda, la capacitat de pa-

saments de França és avui més gran que no pas en el moment que es va concordar l'acord sobre el seu deute. La seva capacitat de pagaments, si més no, és bastant més gran que la nostra capacitat d'anul·lar. No tenim pas necessitat de revisar els acords a causa de la crisi econòmica. Els acords mateixos contenen clàusules que prevenen precisament aquests casos de necessitat.

Si nosaltres hem de reobrir la qüestió, jo crec que no es deu pas de defugir el tornar a revisar els acords de les capacitats de pagament.

Jo crec, fermament, que els nostres deutors ens poden pagar i que ens pagaran.

Els senadors MacKellar, demòcrata, i Ellrène Jackson, republicà intransigent, han pronunciat igualment parlaments inflamats al mateix tenor que el del senador Reed.

M. Orden Mills, sots-secretari del Tresor, citat per la Comissió de béns i mitjans de la Cambra, ha fet, però, un ardent panegíric a favor de la morosoria Hoover.